

In Memoriam Johan Rol, * 29-12-1947 – † 29-1-2016.

Vandaag nemen we afscheid van Johan Rol, een bescheiden man die voor de Amsterdamse reizigersvereniging Stadsvervoerbelang niettemin van groot belang is geweest.

Johan werd in 2002 actief voor Stadsvervoerbelang en werd al snel voorzitter van de vereniging. Secretaris Jan Hageman was het boegbeeld van Stadsvervoerbelang. Waar Jan graag naar buiten trad via allerlei raadsadressen, inspraakreacties en buitenparlementaire acties gedroeg de introverte en altijd rustige Johan Rol zich eerder als de 'ambassadeur' van Stadsvervoerbelang; in feite vulden ze elkaar aan. Als voorzitter van Stadsvervoerbelang schreef Johan de vergaderingen uit, bepaalde hij de onderwerpen die in elk geval aan bod zouden moeten komen en hield hij de grote lijnen nauwlettend in de gaten. Als er plotseling andere urgente zaken waren stond hij ervoor open.

In de Reizigersadviesraad voor de stadsregio Amsterdam (waarin Johan van 2006 tot 2014 zat) was hij het meest vertrouwd met de Zaanstreek en Waterland. Maar ook in Amsterdam wist hij goed de weg. Johan voerde in dit adviesorgaan overigens niet zoveel het woord; dat liet hij graag aan Jan Hageman over.

Johan Rol liet op de vergaderingen van Stadsvervoerbelang graag iedereen aan het woord. Soms voelde hij zich als voorzitter genoodzaakt om zijn secretaris Jan Hageman 'af te remmen' of zelfs tot de orde te roepen. Dat gebeurde bijvoorbeeld als Jan een lid van Stadsvervoerbelang of een buitenstaander beledigde als die Jan durfde tegen te spreken. Maar ook als Jan in zijn kritiek op het vervoersbedrijf, de overheid of de politiek te ver ging. Jan kreeg dan een hevige driftbui en dreigde dan – voor de zoveelste keer – als secretaris van de vereniging op te stappen. Johan calculeerde dit ritueel echter alvast in en liet Jan dan eerst even uitrazen. Wanneer deze na een paar minuten weer was bedaard stelde de voorzitter van Stadsvervoerbelang zijn secretaris dan volop in de gelegenheid om de aanwezige leden allerlei technisch ingewikkelde zaken uit te leggen die tot dusverre alleen aan Jan Hageman voorbehouden waren... Met als positief eindresultaat dat Jan 'binnenboord' bleef, de onderlinge persoonlijke verhoudingen binnen Stadsvervoerbelang weer 'normaal' werden en Jan's fenomenale kennis van het OV niet verloren ging. Na afloop van de vergaderingen bespraken Johan en ik dikwijls wat er dan nu weer met Jan aan de hand zou kunnen zijn geweest...

Die 'gebruiksaanwijzing' van voorzitter Johan Rol wat betreft het optreden van Jan Hageman heeft jarenlang goed gewerkt; op het laatst wenden de aanwezige leden zelfs er aan; “Oh, het is weer eens zo ver met Jan. Laat hem eerst maar even tekeergaan...” Johan ging er terecht van uit dat Jan Hageman – die Stadsvervoerbelang nota bene had opgericht en reeds tientallen jaren secretaris was – zijn kindje nooit zou willen opgeven...

Johan's sterke punt was vooral zijn 'stille diplomatie'; hij stak veel tijd en energie in externe relaties. Hij legde bijzonder gemakkelijk persoonlijk contact - van hoog tot laag - en was prettig in de omgang. Enerzijds waren die contacten bedoeld als PR voor de opvattingen en activiteiten van Stadsvervoerbelang; anderzijds wilde Johan erachter komen wat er in de buurten allemaal speelde en wat de reisbehoeften van bewoners waren. In de loop der jaren bouwde Johan een groot netwerk van contacten op met mensen die voor Stadsvervoerbelang in de toekomst wel eens van belang zouden kunnen zijn. Met zijn nuttige lobbywerk bewees hij de vereniging een grote dienst!

Omstreeks de jaarwisseling maakte Johan altijd een lijst op van instanties die Nieuwjaarsrecepties hielden; die stuurde hij ons op; zo brachten we bezoeken aan wijkorganen, stadsdelen en de gemeente, bedrijven en politieke partijen. Hij stond open voor externe signalen en deed er vaak ook wat mee; bijvoorbeeld door die kennis door te geven aan Jan Hageman en de andere actieve leden.

Onder Johan's supervisie vonden kort na de eeuwwisseling de Commissie Verkeer van de

Ouderenbond ANBO en Stadsvervoerbelang elkaar. Men vergaderde gezamenlijk en er werden zelfs gemeenschappelijke nota's opgesteld en inspraakreacties verzonden. Niettemin behielden beide organisatie hun eigen identiteit.

Daarnaast was Johan vaak te gast op jaarvergaderingen van de zusterorganisatie Rover, regio Amsterdam. Hij onderhield goede contacten met de zustervereniging.

Johan had een brede wetenschappelijke interesse, ook buiten zijn eigenlijke vakgebied economie. Zo was hij vrijwel altijd aanwezig op conferenties, oraties en promoties van de VU en de UvA als het over vervoerskundige aspecten ging. De andere leden kregen dan van hem een uitnodiging, al was die wat aan de late kant, vaak op de dag zélf... Johan nam dan altijd een paar exemplaren van nota's en proefschriften mee en die gaf hij dan af.

Daarnaast onderhield hij nauwe contacten met de Amsterdamse kunstscene en bezocht hij veel exposities in musea en galleries.

In tegenstelling tot Jan Hageman stond Johan wél open voor vernieuwing van de werkwijze van Stadsvervoerbelang door toe te treden tot het digitale tijdperk. Helaas is dit na het overlijden van Hageman nog steeds niet van de grond gekomen. Op 18 januari 2016 overlegde ik nog met Johan hoe we de vernieuwing van Stadsvervoerbelang het beste zouden kunnen aanpakken. We hadden al iemand met kennis van zaken gevonden die bereid was om een website voor Stadsvervoerbelang te bouwen. Alles leek in kannen en kruiken maar toen ontviel Johan ons opeens. Zijn verscheiden is een enorm gemis voor Stadsvervoerbelang!

Moge Johan rusten in vrede.

Richard Bakker,

Vereniging Stadsvervoerbelang, 5-2-2016.